

Ö?retim Elemanlar?n?n De?i?ime Uyumlu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retim Elemanlar?n?n De?i?ime Uyumlu Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26814>

Özet

Ö?retim Elemanlar?n?n De?i?ime Uyumu Ölçe?i (ÖEDEUÖ), yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan ö?retim elemanlar?n?n kurumsal ve toplumsal de?i?imlere kar?? gösterdikleri **uyum düzeylerini** ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Ölçek, Ömür ve Nartgün (2014) tarafından geli?tirilmif olup, 3 alt boyut ve 19 maddeden olumaktadır. Yapılan geçerlik ve güvenilirlik çal??malar?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda ilgili yap?y? ölçmek için sa?lam bir araç oldu?unu göstermektedir. Bu ölçek, özellikle **e?itim yönetimi** alan?nda de?i?im süreçlerini analiz etmek için önemli bir kaynak sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retim Elemanlar?, De?i?ime Uyum, Kurumsal De?i?im, Yüksekö?retim, Faktör Analizi, Psikometrik Ölçek, E?itim Yönetimi

Yazarlar

Yunus Emre Ömür, ?enol ?. Nartgün

Amaç

Ö?retim Elemanlar?n?n De?i?ime Uyumu Ölçe?i'nin temel amacı, üniversitelerdeki ö?retim elemanlar?n?n örgütsel ve çevresel de?i?imlere kar?? ne kadar aç?k, istekli ve uyumlu olduklar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, de?i?im sürecinde kar??la??lan direnç ve kabul düzeylerini belirleyerek, e?itim kurumlar?ndaki yönetim stratejilerinin geli?tirilmesine bilimsel katkı sunmay? hedeflemektedir.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanması?, Türkiye'deki yüksekö?retim sisteminde de?i?im yönetiminin akademik personel üzerindeki etkilerini incelemek isteyen ara?tırmac?lara standart ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktadır. Bu sayede, ö?retim elemanlar?n?n de?i?ime adaptasyonunu etkileyen faktörler daha net bir ?ekilde ortaya konabilmektedir.

Yap?

Ö?retim Elemanlar?n?n De?i?ime Uyumu Ölçe?i, toplam 19 maddeden ve üç temel alt boyuttan olumaktadır. Bu alt boyutlar, de?i?ime yönelik farklı alg? ve tepki alanlar?n? temsil etmektedir:

Ö?retim Elemanlar?n?n De?i?ime Aç?kl??? (9 Madde): Bu alt boyut, ö?retim elemanlar?n?n bizzat kendilerinin de?i?ime ne ölçüde istekli ve aç?k oldu?unu ölçer.

Yöneticilerin De?i?ime Aç?kl??? (4 Madde): Bu boyut, fakülte ve üst düzey yöneticilerin

de?i?im fikirlerine ve yeniliklere kar?? gösterdi?i esnekli?i ve aç?kl??? de?erlendirir.

Toplumun De?i?im Yönündeki Bask?s? (6 Madde): Bu alt boyut ise, kurum d???ndan gelen toplumsal beklentilerin ve bask?lar?n kurumu de?i?ime zorlama derecesini ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amacıyla kapsaml? analizler yürütülmü?tür. Hem **aç?mly?c? faktör analizi (AFA)** hem de **do?rulay?c? faktör analizi (DFA)** teknikleri kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?u incelenmi?tir. Bu analizler sonucunda, 3 faktörlü yap?n?n korundu?u ve modelin iyi uyum gösterdi?i belirlenmi?tir.

Yap?sal geçerli?in yan? s?ra, madde analizleri de gerçekleştirilmi?tir. Bu analizler, ölçekteki her bir maddenin toplam puan? yordama gücünü ve maddelerin ilgili alt boyuttaki bireyleri ne ölçüde ay?rt edebildi?ini belirlemek amacıyla yap?lm??t?r. Madde analizlerinden elde edilen bulgular, ölçek maddelerinin yüksek düzeyde ay?rt edicili?e sahip oldu?unu ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü destekledi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ini de?erlendirmek için iç tutarlılık ve iki yar? güvenilirli?i yöntemleri kullan?lm??t?r. ?ç tutarlılık katsay?s? olan Cronbach's Alpha de?erleri, ölçe?in genel olarak yüksek güvenilirli?e sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Toplam ölçek için **Cronbach's Alpha** katsay?s? **.93** olarak tespit edilmi?tir. Alt ölçek güvenilirlik katsayılar? ise şöyledir: Ö?retim Elemanlar?n?n De?i?ime Aç?kl??? alt ölçe?i için **.88**, Yöneticilerin De?i?ime Aç?kl??? alt ölçe?i için **.84**, Toplumun De?i?im Yönündeki Bask?s? alt ölçe?i için ise **.78**. Tüm bu de?erler, ölçe?in ve alt ölçeklerin yeterli düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktadır. Ayrıca, iki yar? güvenilirli?ini ölçmek üzere yap?lan analizlerde Spearman-Brown korelasyon de?eri $r = .91$ ve Guttman Split Half de?eri $r = .87$ olarak bulunmu?tur. Bu yüksek korelasyon de?erleri, ölçe?in tutarlılı??n? peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla hem aç?mly?c? hem de do?rulay?c? faktör analizleri kullan?lm??t?r. Aç?mly?c? faktör analizi (AFA), ölçe?in 19 maddesinin üç alt boyuta ayr?ld???n? do?rulam??t?r. Do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ise, bu üç faktörlü yap?n?n (Ö?retim Elemanlar?n?n De?i?ime Aç?kl???, Yöneticilerin De?i?ime Aç?kl??? ve Toplumun De?i?im Yönündeki Bask?s?) teorik model ile veri aras?ndaki uyumu güçlü bir şekilde destekledi?ini göstermi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle tutarlı oldu?unu kan?tlamaktadır.

Ölçme Aracı

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptasyon)

Format: Yazılı Anket / Kendini Değerlendirme Ölçeği

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretim Elemanları (Akademik Personel)

Yaş Grubu: Yetişkin (Yükseköğretim Kurumlarında Çalışan)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversitelerde görev yapan akademik personel.

Test Metodolojisi: Ölçek, 6'lı Likert tipi derecelendirme kullanır. Katılımlar, maddelere 1 (kesinlikle katılmıyorum) ile 6 (kesinlikle katılıyorum) arasında puan vererek yanıt verirler.

Anahtar Kelimeler

Değişim Yönetimi, Akademik Performans, Eğitim Yönetimi, Güvenilirlik, Cronbach's Alpha, Yapısal Eşitlik Modellemesi, Yükseköğretim Kurumları

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yunus Emre Ömür

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: yunus.emre.omur@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Ömür ve Nartgün tarafından 2014 yılında Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçeğin akademik çalışmalarda kullanması için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: ogretim-elemanlarinin-degisime-uyumu-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ömür, Y. E., ve Nartgün, Ş. S. (2014). Öğretim Elemanlarının Değişime Uyumu Ölçeği: Türkçeye

uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 20(3), 307-326.

DOI: 10.14527/kuey.2014.013

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: kuey.net

Öğretim Elemanların Değerleme Uyumu Ölçeği Maddeleri

Ölçek, toplam 3 alt boyut ve 19 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme 6'lı Likert tipindedir (1= kesinlikle katılmıyorum - 6= kesinlikle katılıyorum).

Öğretim elemanların değerlendirme açışklılığı (9 madde): Bu fakültede yöneticiler ve öğretim elemanları değerlendirme açışklılıkları.

Yönetimin değerlendirme açışklılığı (4 madde): Fakülte yöneticileri ve öğretim elemanları, öğrencilerin fikirlerine açışklılıkları.

Toplumun değerlendirim yönündeki baskısı (6 madde): Bu fakültede yönetim, değerlendirim için isteksiz davranır.